

ÅRSPLAN

2023 – 2024 HØYJORD BARNEHAGE

INNHOLD

1.	fakta om barnehagen	4
2.	hva er en årsplan	4
3.	barnehagens overordnede mål	5
	lov om barnehager - §1. formål (2017):	5
	forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017) – kapittel 1 barnehagens verdigrunnlag	5
4.	barnehagens innhold	5
	barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg	6
	barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	6
	barnehagen skal fremme danning	7
	barnehagen skal fremme læring	7
	Barnehagen skal ha et godt psykososialt barnehagemiljø	8
	barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap	9
	barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	9
	barnehager med samiske barn	9
5.	tenk sammen	10
6.	medvirkning i planleggingsarbeidet	10
	barneperspektivet	10
	foreldreperspektivet	11
7.	planlegging, vurdering og dokumentasjon og progresjon	12
8.	overganger	12
	ny i barnehagen	12
	overganger innad i barnehagen	13
	overgang barnehage - skole	13
9.	viktige datoer og merkedager	14

HØYJORD BARNEHAGE

Heimdalåsen 5, 3158 Andebu

Tlf: 90981776

Anne.lene.madsen@sandefjord.kommune.no

**SANDEFJORD
KOMMUNE**

FORORD

Betydningen av tidlig innsats og et forebyggende pedagogisk perspektiv

I kommunalområdet Kunnskap, barn og unge (KBU) jobber vi etter en felles målsetting som omhandler at «Alle barn og unge skal sikres en god oppvekst, og gis likeverdige muligheter til å gjennomføre det videregående opplæringsløpet». Målsettingen skal bidra med å sikre at alle tjenester innenfor kommunalområdet jobber i samme retning for de barn og unge vi har ansvar for. Skal vi lykkes med målsettingen vår er det viktig at arbeidet vårt har fokus på tidlig innsats i alle ledd.

Barnehage er en viktig aktør i vårt demokratiske samfunn og en nøkkelfaktor for å lykkes med tidlig innsats for barn og familier. Tidlig innsats handler om å gi hjelp så tidlig som mulig i et menneskes liv. Det vil si både tidlig i alder, men også tidlig i et forløp. Med tidlig innsats kan vi unngå at vansker blir unødvendig store og at det oppstår tilleggsvansker. I kommunalområdet KBU har vi vært gjennom første året av implementering av prosjekt «Tenk sammen». Prosjektet skal bidra til at det blir kortere linje mellom behov og hjelp for dem som trenger det.

I barnehage betyr blant annet tidlig innsats at vi skal planlegge vårt pedagogiske arbeid med et forebyggende blikk på hva barn trenger i deres hverdag. Ansatte i barnehagen bruker sin kompetanse på barns utvikling for å tilrettelegge best mulig for alle barns dannelses- og utviklingsbehov. Dette gjelder både på individ- men også på gruppenivå.

Enkelte ganger kan barnehagen ha behov for å veiledes på dette arbeidet. Da er det fint at vi har «Tenk sammen» som system som bidrar med å sikre at barnehagens personale får nødvendig veiledning av ulike faginstanser når det er behov. Det bidrar med å sikre at vi gir et godt tilrettelagt barnehagetilbud til barna i våre barnehager.

Vi har et økt fokus på å motarbeide alle former for krenkelser av barn. Dette er i tråd med nasjonale- og lokale føringer som krever at barnehage skal sikre et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Forskning viser at barn trenger nettopp det trygge grunnlaget for å være åpen for videre danning og utvikling. For at vi skal lykkes med vårt pedagogiske arbeid i barnehagen er det grunnleggende å sikre at barnehagen er en trygg og god arena for alle barn. Barnehagens pedagogiske arbeid skal gjenspeile de grunnleggende holdningene i å sikre et trygt og godt barnehagemiljø, basert på demokratiske verdier.

Vennlig hilsen

Annemarte Meland Bekkevold
Seksjonsleder barnehage

1. FAKTA OM BARNEHAGEN

Høyjord barnehage ligger flott til i skogkanten og nærmiljøet vårt er omgitt av natur og friområder, og vi har gangavstand Høyjord skole. I skogen ved siden av barnehagen ligger turplassen vår med lavvo og koie som vi besøker ofte.

Høyjord barnehage er denne høsten under utbygging. Vi vil ha en ny avdeling på plass fra 01.12.og barnehagen vil da ha plass til 64 barn. Frem til 01.12 drifter vi to avdelinger i lokalene til Vesteråt barnehage. Vi har i år valgt å ha aldersinndelte avdelinger. Det vil være en avdeling med 1 åringer, en med 2 åringer, en med 3-4 åringer og en avdeling med 5 åringer. Vi samarbeider på tvers og er mye sammen ute.

I barnehagen jobber vi mot målet om å ha en barnehagehverdag som er meningsfull, fylt av lek og kunnskap - glede og humor. Det er viktig for oss at alle skal få delta i felleskapet og vi jobber kontinuerlig med å ha et godt psykososialt barnehagemiljø for alle barn. .

Barnehagen vår er full av magi, en plass med mye barneglede i.

Et sted hvor det settes spor hos både liten og hos stor!

2. HVA ER EN ÅRSPLAN

Årsplanen skal vise hvordan den enkelte barnehage vil omsette rammeplanens formål og innhold og eiers lokale tilpasning til pedagogisk praksis.

Årsplaner i Sandefjords kommunale barnehager bygger på:

- Lov om barnehager (2017)
- Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017)
- FN' bærekraftsmål 3 og 4; God helse og livskvalitet og God utdanning
- Standard for et likeverdig og tilrettelagt barnehagetilbud i Sandefjord kommune
- Standard for tilvenning i Sandefjord kommune
- Plan for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø i Sandefjord kommune
- Tenk sammen i Sandefjord kommune
- Forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager

Teksten i de blå boksene der ikke annet er referert viser til Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

3. BARNEHAGENES OVERORDNEDE MÅL

Barnehagenes overordnede mål er styrt av nasjonale mål formulert i lov om barnehager og rammeplan for barnehager.

LOV OM BARNEHAGER - §1. FORMÅL (2017):

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

[Lov om barnehager \(barnehageloven\) - Lovdata](#)

FORSKRIFT OM RAMMEPLAN FOR BARNEHAGENS INNHOLD OG OPPGAVER (2017) – KAPITTEL 1 BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng.

[Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver - Lovdata](#)

4. BARNEHAGENS INNHOLD

Rammeplanen sier at barnehagenes årsplan blant annet skal vise hvordan barnehagen jobber med omsorg, lek, danning og læring, og i våre barnehager velger vi også å ta med rammeplanens fokus på å fremme vennskap og fellesskap, samt kommunikasjon og språk.

Rammeplanens fagområder med hva barnehagen skal bidra til og hva personalet skal, er underlag for hvordan barnehagene planlegger arbeid med barnehagens innhold

BARNEHAGEN SKAL IVARETA BARNAS BEHOV FOR OMSORG

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehage skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandling.

Dette handler om voksenrollen og forståelse av barnas behov og utvikling, og i Høyjord-barnehage betyr dette:

Barn skal møtes med omsorg. De skal oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Personalet skal handle omsorgsfullt ovenfor alle barn i barnehagen. Omsorg skal prege alle situasjoner i hverdagslivet, som når barna leker, i stell, måltider og under påkledning. Vi skal gi praktisk hjelp, trøste, oppmuntre og beskytte. Vi skal se det enkelte barn, og være oppmerksomt tilstede. Omsorg i barnehagen handler om relasjonen mellom personalet og barna, og om barnas omsorg for hverandre

Hva gjør vi for å ta vare på barnas behov for omsorg:

- Vi skal se det enkelte barns behov, væremåte og forstå ulike måter å uttrykke seg på.
- Vi skal bekrefte og anerkjenne barns sorger og glede.
- Vi skal etablere god tilknytning til alle barn og foreldre.
- Vi skal møte barn og foreldre i garderoben når de kommer, og vi skal hilse med barnets navn.
- Vi skal alltid ha et fang tilgjengelig for barn som trenger en pause eller trøst.

BARNEHAGEN SKAL IVARETA BARNAS BEHOV FOR LEK

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek- alene og sammen med andre.

I Høyjord barnehage betyr dette:

Leke er noe av det viktigste barnehagebarn gjør. Å leke er å øve på livet! Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Gjennom leken får barna prøve ut erfaringer, bearbeide opplevelser og utvikle tanker. I leken utløses barnas naturlige spontanitet, fantasi, nysgjerrighet og skapertrang. Venner og lekekamerater er svært viktig for å utvikle sosial kompetanse, og vi skal legge til rette for at barna har mulighet for lek hver dag.

- Vi skal gi barna rom og tid til selvvalgt lek gjennom barnehagehverdagen.
- Vi skal prioriterer leken i planlegging av dagen..
- Vi skal bruke lek som metode for våre prosjekter, samlingsstunder, turer, språktrening m.m
- Vi skal tilby ulikt lekemateriell.

- Vi skal tilrettelegger lekemiljøer og organisere det fysiske rommet for å stimulere til lek.
- Vi skal både være deltagende og observatører i barns lek.
- Vi skal hjelpe de barna som strever med å komme inn i leken.
- Vi skal bruke lekegrupper for å kunne etablere positiv lek og samspill for alle barn i barnehagen.
- Vi skal bidra til at alle kommer inn i leken.
- Vi skal ha kunnskap om barns lek utfra alder og behov.

BARNEHAGEN SKAL FREMME DANNING

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer».

I Høyjord barnehage ser vi på danning på følgende måte:

Vi skal skape trygge rammer slik at barna skal få være den de er. Alle barn skal møtes med anerkjennelse og respekt, og vi skal støtte opp under barns evner og ønsker. Vi skal bidra til at barna forstår felles verdier og normer, som er viktige for fellesskapet. Vi skal være med å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, naturen og kulturen.

- Vi skal la barna få medvirke i sin egen hverdag.
- Vi skal la barna få oppleve seg selv i fellesskapet. «Hvem er jeg?».
- Vi skal støtte opp om barns positive selvbilde.
- Vi skal bruke speilingsmetoden. F.eks Så du han ble glad når du hjalp til med å hente boka?
- Vi skal lære barna gode vaner.
- Vi skal støtte barna i prosesser som sorger, gleder og motgang.
- Vi skal være tilstede og i beredskap i konfliktsituasjoner. La ungene prøve å løse konflikten selv, og gå inn og veilede/hjelpe ved behov.
- Vi skal ha fokus på livsmestring.

Vi skal være tilstede for barn når de møter motstand og bidra til at de blir trygge og robuste i sine valg.

BARNEHAGEN SKAL FREMME LÆRING

«I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal bruke hele kroppen og alle sanser i sine

læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

I Høyjord barnehage betyr dette:

I vår barnehage skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter deres lyst til å leke, lære og mestre. Vi skal skape et trygt og godt miljø, der læring skal være lystbetont og gøy. Barna skal få være aktive deltakere i læringsprosessen, og lære ved å bruke hele kroppen og alle sansene sine. Personalet skal være anerkjennende, støttende og gi barna varierte opplevelser gjennom barnehagehverdagen.

- Vi skal tilrettelegge for barnas læringsprosesser ved bruk av ulike midler og metoder for læring.
- Vi skal ta med barns interesser og synspunkter i planlegging og vurderingsarbeidet, slik at barna får medvirke i egen og andres læring.
- Vi skal være oppmerksomme på barns interesser, og legge opp til læringssituasjoner ut i fra dette.
- Vi skal utforske og undre oss sammen med barna.
- Vi skal være gode rollemodeller for barna, og vise at vi lære av hverandre.
- Vi skal utfordre barna i forhold til barnas individuelle evner og forutsetninger. Mestringsfølelse bidrar til læring.
- Vi skal gi barna varierte innfallsvinkler for erfaring og forståelse.
- Vi skal sørge for progresjon i læringsprosessen.
-

BARNEHAGEN SKAL HA ET GODT PSYKOSOSIALT BARNEHAGEMILJØ

Barnehagens ansvar å legge til rette for og sikre at alle barn i barnehagen har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø er tydelig uttrykt og presisert i barnehageloven fra 2021. Dette innebærer nulltoleranse for krenkelser og å drive forebyggende arbeid (§41), plikt til å sikre at barnehagebarn har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (§42-aktivitetsplikten) samt skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen, krenker et barn (§43). (lov om barnehager, 2017)

I Høyjord barnehage ivaretar vi plikten til å ha et godt psykososialt barnehagemiljø ved å:

- Vi skal se, anerkjenne og ivareta alle barn på en god og omsorgsfull måte.
- Vi skal ivareta det enkeltes barns behov for omsorg
- Vi skal lære barna å ta vare på seg selv og hverandre
- Vi skal bidra til barnets trivsel, og løse uønsket adferd.
- Vi skal være et trygt sted for danning av felleskap og vennskap
- Vi skal stoppe all form for krenkelser.
- Vi skal ivareta og følge opp barn som ikke trives.
- Vi skal følge opp alle barn på en systematisk og god måte.

Vi skal involvere foresatte når vi ser at det er behov for det.

Høyjord barnehage deltar i et kompetanse program fra Høgskolen i innlandet der tema er « Barnehagemiljø og krenkelser». Vi deltar i programmet som en samlet personalgruppe og skal jobbe systematisk med dette gjennom hele året. Målet vårt er at vi skal lykkes med å fremme et trygt og inkluderende barnehagemiljø, oppdage, undersøke og forebygge alle former for krenkelser. Vi får økt kunnskap gjennom teori, refleksjoner, observasjoner og systematisk arbeid. Satsningsområdet vårt ses i sammenheng med

Sandefjord kommune sin plan om et «Trygt og godt psykososialt barnehagemiljø» og «Standard for et likeverdig og tilrettelagt barnehagetilbud i Sandefjord kommune.»

BARNEHAGEN SKAL FREMME VENNSKAP OG FELLESSKAP

«Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal legge aktivt til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egen behov og de å ta hensyn til andres behov.»

I Høyjord barnehage fremmer vi vennskap og fellesskap på følgende måte:

- Vi skal vise barna at alle er like betydningsfulle for fellesskapet.
- Vi skal vise respekt for mangfoldet, og vise at det er rom for ulikheter.
- Vi skal være gode rollemodeller og behandle hverandre med respekt, anerkjennelse og vise omsorg for hverandre.
- Vi skal være en god støtte for barnet i samspill med andre, i å ta andres perspektiv, og med å sette egne grenser.
- Vi skal etablere lekegrupper på tvers, og vi skal påse at alle har noen å leke med.
- Vi skal gi alle barn like muligheter. Dette for å fremme identitetsutvikling, fellesskapsfølelse og selvfølelsen.
- Vi skal samarbeide godt med foresatte, og jobbe sammen for et godt psykososialt barnehagemiljø for alle.
- Vi skal stoppe all form for krenkelser og utestenging.
- Vi skal ha stort fokus på vennskap og lek.

BARNEHAGEN SKAL FREMME KOMMUNIKASJON OG SPRÅK

«Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og helhetlig språkutvikling».

I Høyjord barnehage fremmer vi kommunikasjon og språk på følgende måte:

- Vi skal etablere et trygt sosialt miljø hvor alle barn kan utfolde seg.
- Vi skal ha et språkstimulerende miljø hvor vi setter ord på det vi gjør, gjenstander og følelser i barnehagehverdagen.
- Vi skal anerkjenne barns uttrykk, både verbalt og non-verbalt.
- Vi skal ha fast struktur som kan skape trygghet.
- Vi skal være observante i forhold til barns språk, kroppsspråk og mimikk.
- Vi skal være gode rollemodeller i forhold til kommunikasjon. Feks Hvordan vi snakker med barna. Hvordan vi snakker oss imellom. Hvilket kroppsspråk vi har.

- Vi skal tilby et rikt utvalg av bøker, som barna selv kan se på, eller bli lest for.
- Vi bruker sang, musikk, rim og regler for å øke språkkompetansen til barna.
- Vi bruker bilder, konkreter og tegn der det er behov for støtte i kommunikasjon.

BARNEHAGER MED SAMISKE BARN

Samiske barn i barnehage skal få støtte til å bevare og utvikle sitt språk, sin kunnskap og sin kultur uavhengig hvor i landet de bor. Innholdet i barnehagetilbudet til samiske barn utenfor samiske distrikt skal tilpasses barnas samiske bakgrunn. Dette innebærer at samiske barn og foreldre har rett til å forvente at personalet har kjennskap til, og legger vekt på, at også den samiske kulturen skal være en del av barnehagens innhold. Det skal legges til rette for at barna også kan få møte samisk språk.

I Høyjord barnehage synliggjør vi samisk språk og kultur ved å markere samefolkets dag 06.02. Vi har alderstilpassede aktiviteter knyttet opp mot samisk kultur.

5. TENK SAMMEN

Tenk sammen er en arbeidsmåte i Sandefjord kommune som innebærer at alle som jobber med barn, unge og familier skal sette barn og unge i sentrum, slik at de som trenger det får enklere tilgang til på hjelp, bedre hjelp, og dermed få en større sjanse til å lykkes med å nå sine egne drømmer og mål. Dette innebærer et utvidet, tydelig og godt samarbeid om barnets beste med barnets familie og alle på laget rundt barnet. Dette betyr at vi skal samhandle på tvers og bygge gode rutiner og gode samarbeidsrutiner.

I Høyjord barnehage ivaretar vi denne samhandlingsmodellen ved å bla. ha et tett samarbeid med helsestasjon. Vi har deler av 4 -årskontrollen her i barnehagen og helsesøster kommer til oss. Vi deltar på Tenk sammen

QR-kode til informasjon om Tenk Sammen

[Sandefjord - Tenk sammen - prosjektet](#)

6. MEDVIRKNING I PLANLEGGINGSARBEIDET

BARNEPERSPEKTIVET

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntret til at barna kan få gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barnehagen skal være bevisst på barnas

ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår. Barns synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.».

I Høyjord barnehage betyr det at:

Ved å ta barns medvirkning på alvor, ønsker vi at barna skal bli aktive deltakere i sitt eget liv. Barna skal få gode mestringsopplevelser og vi skal oppmuntre de til å ta egne valg og avgjørelser. Vi observerer barns lek og interesser for å kunne tilrettelegge dagen etter barnas ønsker og behov. Dette krever at vi i personalet viser oppriktig interesse og har respekt for barns perspektiv.

- Vi skal være lydhøre for barns synspunkter
- Vi skal lytte til barnas uttalelser og anerkjenne deres ønsker.
- Vi skal ta alle barn på alvor.
- Vi skal endre planer dersom vi ser barnas interesser går en annen retning enn det vi forutså.
- Vi skal skape en trygg arena der barn tørr å stå frem og fortelle om sine ønsker og behov.

FORELDREPERSPEKTIVET

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling (barnehageloven §1).

Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagen har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling

Foreldremedvirkning og samarbeid i Høyjord barnehage:

Vi ønsker at barnehagen skal være et inkluderende møtested der personalet og foreldrene har et felles mål, nemlig å sikre barna en god barndom. Foreldre har rett til medvirkning, og vi ønsker en god dialog mellom barnehage og hjem. Samarbeidet skal ha barnets beste som mål og vi har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.

Høyjord barnehage ønsker å jobbe for et godt foreldresamarbeid gjennom:

- Vi ønsker å skape gode relasjoner i bringe- og hentesituasjoner ved å fortelle litt om det som har skjedd i løpet av dagen, og få foreldre / barn til å fortelle litt om det som har skjedd hjemme.
- Vi har foreldresamtaler på høsten og i løpet av våren. Ellers er vi tilgjengelig for samtaler når det er behov for det.
- Vi inviterer til ulike sammenkomster gjennom året.
- Vi inviterer til foreldremøter, høst og vår.
- Samarbeidsutvalget: Det er et rådgivende, kontaktskapende og samordnende utvalg. Utvalget arbeider for å fremme kontakt mellom barnehagen og foreldrene.

7. PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON OG PROGRESJON

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg. lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

I Høyjord barnehage planlegger, vurderer og dokumenterer vi arbeidet og sørger for progresjon ved å legge opp til aktiviteter som gir mestring for barnet. Gjennom tiden i barnehagen vil barna få ulike og varierte opplevelser. Vi skal hele tiden planlegge å vurdere ut ifra barnas interesser, alder og modning. Progresjonsplan viser hvordan vi jobber med rammeplanens fagområder, i de ulike aldersgruppene. Planen er ikke uttømmende, men viser noe av det vi jobber med gjennom året. Progresjonsplan ligger som vedlegg til Årsplanen.

8. OVERGANGER

NY I BARNEHAGEN

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og romslik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære

QR-kode til standard for tilvenning

[standard-for-tilvenning-i-barnehage_hjemmeside.pdf \(sandefjord.kommune.no\)](https://sandefjord.kommune.no/standard-for-tilvenning-i-barnehage_hjemmeside.pdf)

Våre tiltak for å oppnå god overgang fra hjem til barnehage:

Vi ønsker at barn og foreldre som starter i Høyjord barnehage skal få en trygg og god oppstart i barnehagen.

- Vi inviterer til et foreldremøte for nye foreldre i mai.
- Vi inviterer barn og foreldre på tilvenningsdager i juni.
- Når barna begynner i barnehagen tilpasser vi tilvenningen til det beste for barnet. Det er svært individuelt hvor lang tilvenningen tar, før barna har fått en god og trygg relasjon til oss, og er klar for å være her alene. Vi ønsker å være i tett dialog med hver familie, og vi legger til rette for deres behov. De første dagene bruker vi på å bli kjent, etablere relasjoner og hjelper barnet med å knytter seg til personalet og til andre barn. Vi har en oppstartsamtale i løpet av den første uken dere starter opp. En god tilvenning handler om tilknytning og etablering av gode relasjoner, og er en viktig forutsetning for trygghet, trivsel og læring.

OVERGANGER INNAD I BARNEHAGEN

Vi legger opp til mye samarbeid på tvers av avdelingene gjennom barnehageåret. Barn får besøke hverandre, vi er ute sammen og personalet jobber på tvers av avdelingene når det er behov for dette. Overgangen fra en avdeling til en annen gjøres på best mulig måte, ved hyppig besøk og samarbeid på tvers før ferien. Vi har alltid noen av det kjente personalet med over på ny avdeling, noe som er trygt og godt for barn og foreldre.

OVERGANG BARNEHAGE - SKOLE

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

Våre rutiner for samarbeid med skolene:

- [KBU-SKO sammenheng og samarbeid i overgangen fra barnehage til skole og SFO - Compilo \(ksx.no\)](#)
  - [KBU-SKO plan for pedagogisk samarbeid og kompetanseoverføring - Compilo \(ksx.no\)](#)
  - [KBU-SKO - Informasjon om skolestarteren \(skjema\) - Compilo \(ksx.no\)](#)
- Barnehagen har et godt samarbeid med Høyjord skole, barnehagen får bruke gymsalen gjennom året.
  - Skolen inviterer til besøksdager før ferien, og foreldremøte for nye foreldre.
  - Vi har samarbeidsmøter med skolen for de barna som trenger litt ekstra oppfølging i skolen.

9. VIKTIGE DATOER OG MERKEDAGER

AUGUST	.Oppstartsperiode for nye barn fra 01.august Planleggingsdager 14 og 15 august.
SEPTEMBER	Brannvernuke m/ brannøvelse uke 38 Trafikk uke, uke 39 Foreldremøte 06.09.
OKTOBER	Foreldresamtaler 24. FN dagen
NOVEMBER	Foreldresamtaler 10.Planleggingsdag
DESEMBER	Felles adventsamlinger Julevandring i kirken for de eldste barna, dato kommer Luciafeiring kl. 08.00 ute. De største barna går lucia. Nissefest desember.
JANUAR	2. Planleggingsdag
FEBRUAR	Samefolkets dag 06.02. fastelavens fest.
MARS	Påskelunsj for barna her.
APRIL	Foreldresamtaler
MAI	10.05. Planleggingsdag

JUNI	Besøksdag på skolen / SFO –for skolestartere Sommerfest Besøksuke for nye barn
JULI	3 uker SOMMERFERIE – stengt.

Faglig ansvarlig for årsplanen ved styrer Anne Lene Madsen

Årsplanen ble fastsatt i barnehagens Samarbeidsutvalg den 19.06. 2023.

Progresjonsplan

FAG-OMRÅDER	KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST	KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE	KUNST, KULTUR OG KREATIVITET
MÅL	<p>Bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer.</p> <p>Gi barna et språkmiljø der barna får positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel.</p> <p>Skape nysgjerrighet, bevissthet og utvikling.</p> <p>Utforske muntlig språk og skriftspråk.</p>	<p>Å gi barna utfordringer gjennom fysisk aktivitet i varierte former.</p> <p>Bidra til at barna blir kjent med kroppen sin. La barna få et positivt forhold til egen kropp.</p> <p>Utvikle bevissthet om egne og andres grenser.</p> <p>Jobbe med selvstendighetstrening.</p> <p>Gi erfaringer med gode vaner innenfor kosthold og fysisk helse.</p>	<p>Gi barna opplevelser gjennom drama og musikk. Gi barna mulighet til selv å uttrykke seg estetisk.</p> <p>Formidle kunst og kultur.</p> <p>Skape skaperglede,</p> <p>Gi barna estetiske erfaringer.</p> <p>Tilrettelegge for samhörighet og kreativitet.</p>
Tiltak for 1-2 åringen	<ul style="list-style-type: none"> - bruke språkposer og eventyrkasser. - lytte til lyder og rytmer. - bruke pekebøker og enkle lesebøker - fortellinger med konkrete og bilder - samtale og repetisjon av ord - bevegelsessanger og enkle barnesanger - tilgang på ulik litteratur. 	<ul style="list-style-type: none"> - bruke barnehagens uteområde hver dag. Vi går på små turer i nærmiljøet. - gi barna mestringsoppgaver som av- og påkledning. - delta i lek og aktiviteter sammen med andre barn - lære navn på kroppsdelar lære om hygiene f. eks håndvask 	<ul style="list-style-type: none"> - bruker enkle barnesanger med konkrete og instrumenter - bruke ulike teknikker som male med fingrene, pensel svamp, føttene, tegne med farger. - lytte til ulik musikk og ha tilgang på ulik litteratur.
Tiltak for 3-4 åringen	<ul style="list-style-type: none"> - bli kjent med bøker, sanger, regler og bilder - skape et språkstimulerende miljø og oppmuntre til å lytte, samtale og leke med lyd, rim, rytme - bruke bilder som støtte i kommunikasjon - jobbe med å løse konflikter sammen og 	<ul style="list-style-type: none"> - la barna få utfordringer i uteleken som klatre, sykle, springe hoppe, balansere, ake, huske m.m. Gå på tur. - bruke gymsalen på skolen - la barnet få utforske og være kreativ med fingrene, klippe, lime, tegne, male, perle og modellere - stille krav og oppmuntre barnet til å klare selv ved av-og 	<ul style="list-style-type: none"> - gi barna rikelig og variert materialer til å bruke sin kreativitet, - syng, spille og bruke instrumenter - få besøk av den kulturelle skolesekken.

	kunne uttrykke seg med ord. - Jobber systematisk med munnmotorikk - Ha tilgang til ulik litteratur	påkledning, do situasjon, hente saker og ting, rydde og dekke på/av bordet. - få kjennskap til menneskekroppen. - Lære om hygiene (håndvask).	
Tiltak for 5 åringen	- la barna få delta i samtaler og diskusjoner, medvirke i egen hverdag. - gi barnet ansvars- og mestringsoppgaver i forbindelse med skolestart. - gi barna mulighet til å håndtere og å løse konflikter selv, slik at barna får en forståelse for rett og galt. - lese høyt for barna og samtale om hva som har blitt lest. - rim og regle. - øver på å lytte oppmerksomt til språkets lyder - lytter etter forlyd i ord - språksprell	- sette grenser for egen kropp. - videreutvikle kroppsbeherskelse, grovmotorikk, finmotorikk, rytme og motorisk følsomhet. - snakke om kosthold. - utfordre barna motorisk. - gi utfordrende bevegelsesmiljøer, sanseopplevelser og kroppslig lek ute og inne.	- motivere barna til å dramatisere - jobbe med sang, rytmer og instrumenter - å få utforske gjennom kreativitet og fantasi. - bli kjent med ulike teknikker. - få besøk av den kulturelle skolesekken.

FAGOM RÅDER	NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI	ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI	NÆRMILJØ OG SAMFUNN	ANTALL, ROM OG FORM
Mål	Barna skal få opplevelser og erfaringer i naturen La barna bli kjent med planter, insekter, dyr, årstider og vær. Lære barna å ta vare på naturen (miljøvern) og bidra til en bærekraftig utvikling. Oppleve gleder i naturen, og oppleve	Få kjennskap til samfunnets grunnleggende normer og verdier. Lære barna empati og respekt for hverandre. Og forstå verdien av likheter og ulikheter i et felleskap La barna bli kjent med enkelte høytider og tradisjoner som er	Gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden. Kunnskap om lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker. Lære om kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer.	Gi barna gleden over å oppdage, utforske og skape strukturer. Hjelp barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Legge til rette for at barna utforsker og oppdager matematikk i dagligliv.

	naturen som arena for lek og læring.	representert i barnehagen. Undre seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål.	Erfare at det skal tas like mye hensyn til gutter og jenter Få kjennskap til samisk språk, kultur og tradisjon og kjennskap til nasjonale minoriteter. Få erfaring med å lytte, forhandle og diskutere og få begynnende kjennskap til menneskerettighetene	La barna erfare problemløsning. Barna skal kunne leke og undersøke sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall, telling og måling.
Tiltak for 1-2 åringen	<ul style="list-style-type: none"> - gå tur i skogen, - turer til koja og lekeplasser i nærmiljøet. - få kunnskap om dyr og dyreliv - oppleve forskjellige årstider. - bli kjent med ulike materialer fra skogen - lære barna å ta vare på naturen, plukke opp søppel som vi finner ute. 	<ul style="list-style-type: none"> - alle barn skal få omsorg og trøst, - alle skal bli møtt med respekt - alle barna skal bli sett og hørt. - få kjennskap til verdier for hvordan være i et felleskap - møte ulike høytider og tradisjoner 	<ul style="list-style-type: none"> - turer i nærmiljøet - kunne medvirke i egen hverdag - lære å ta vare på hverandre - få kjennskap til samisk kultur ved å male, «se på nordlyset» høre på joik. - -markere 17 mai 	<ul style="list-style-type: none"> - ha tilgjengelig: innpassingspusle spill, putte boks, duplo for barna. - ha forskjellige gjenstander i forskjellige størrelser f. eks dyr. - vi bruker bøker, spill - leker - bruke kroppen for å utvikle romforståelse - lage ulike lekemiljøer i rommet
Tiltak for 3-4 åringen	<ul style="list-style-type: none"> - gå på turer i skogen, iakttta, utforske og undre seg. - sortere papp/papir og matavfall. - plukke søppel som vi ser - Lære om årstidene. - få kjennskap til insekter og dyreliv. - få erfaringer om forskjellige årstider 	<ul style="list-style-type: none"> - lære å vente på tur - empati trening - jobbe med sosial kompetanse. - møte tradisjoner og høytider. - besøke Høyjord kirke - utvikle interesse og respekt for hverandre. - undre og filosofere sammen. 	<ul style="list-style-type: none"> - turer i nærmiljøet - bruke litteratur og medier. - samarbeide om felles regler i bhg - bli kjent med ulike tradisjoner, levesett og familieformer. - få kjennskap til samisk kultur. 	<ul style="list-style-type: none"> - ha tilgjengelig spill som puslespill, spill m/terning og symboler. - konstruksjonslek - bruke enkle matematiske begreper - vi bruker bøker og leker.

<p>Tiltak for 5 åringen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - la barna gjøre enkle eksperimenter - lage ”lekeplass” i skogen - oppleve forskjellige årstider - få kunnskap om dyr - Få kunnskap om søppel og resirkulering. - få erfaring og kunnskap om en bærekraftig utvikling - utfordre barna til å bruke mer tekniske leker - bruke digitale verktøy 	<ul style="list-style-type: none"> - lære barna å akseptere ulikheter og respekterer alle for den de er - få kjennskap til tradisjoner - la barna få mulighet til å komme med egne ideer og synspunkter, - besøke Høyjord kirke. - jobbe systematisk med sosialkompetanse - undre og filosofere sammen. - hjertebarn 	<ul style="list-style-type: none"> - besøke skolen - være bevisst på å gi guttene og jentene varierte utfordringer - lære om mobbing - få kjennskap til samisk kultur - kunne medvirke i egen hverdag og utvikle tillit til deltakelse i samfunnet. - lære om 17 mai, - bruke dagtavle, lære om mnd.ukedager, vær og temperatur. - brann opplæring, Flambert. - førstehjelp for barn 	<ul style="list-style-type: none"> - jobbe med tall og former. - spille spill - konstruere, snekre - forske og snakke om ulike størrelser, lengder vekt og tid - sortering og kategorisering - bruke matematiske begreper, som rektangel, kvadrat, sirkel, trekant
------------------------------------	---	---	---	--

